

Sygn. akt V Cz 443/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2014r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Moskwa /spr./

Sędziowie: SSO Barbara Chłędowska

SSO Małgorzata Mazur

Protokolant: asyst. sędz. Karolina Dusza-Rzepka

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2014r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa J. T. (1)

przeciwko D. T.

o opróżnienie lokalu mieszkalnego

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 27 lutego 2014r., sygn. akt XI C 160/14

p o s t a n a w i a:

I. oddalić zażalenie,

II. zasądzić od pozwanej D. T. na rzecz powoda J. T. (1) kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rzeszowie postanowieniem z dnia 27 lutego 2014r., sygn. akt XI C 160/14, uchylił wyrok zaoczny z dnia 17 września 2013r. sygn. akt I C 1315/13 w całości (pkt I), umorzył postępowanie w sprawie wobec zawarcia ugody (pkt II), nakazał zwrócić Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie na rzecz J. T. (1) kwotę 140 zł tytułem zwrotu połowy opłaty od pozwu wobec zawarcia ugody oraz opłaty od wniosku o zabezpieczenie dowodu (pkt III).

Sąd I instancji umorzył postępowanie w sprawie o opróżnienie lokalu mieszkalnego z powództwa J. T. (1) przeciwko D. T. na podstawie art. 355 § 1 k.p.c., albowiem na rozprawie w dniu 27 lutego 2014r. strony zawarły ugodę. Sąd Rejonowy uznał, iż przedmiotowa czynność procesowa była zgodna z prawem, zasadami współżycia społecznego i nie zmierzała do obejścia prawa, bowiem powód żądał opróżnienia lokalu przez swoją byłą żonę z mieszkania stanowiącego jego majątek osobisty, które zajmowała ona bez tytułu prawnego. Ponadto pozwana posiadała udział w przysługującym jej spółdzielczym własnościowym prawie do innego lokalu mieszkalnego o pow. 53,57 m², które darowała córce J. T. (2) w 2010r. bez zgody i wiedzy powoda.

Pozwana D. T. wniosła zażalenie na powyższe postanowienie w zakresie rozstrzygnięcia o umorzeniu postępowania (pkt II). Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi

Rejonowemu w Rzeszowie. W uzasadnieniu zażalenia pozwana podała, że uchyła się od skutków oświadczenia woli zawartego w ugodzie i wskazała, że ugoda narusza zasady współżycia społecznego. Dalej pozwana argumentowała, że podczas rozprawy w dniu 27 lutego 2014r. była zdenerwowana, nie rozumiała skutków zawartej ugody i decyzji nie podjęła swobodnie.

W odpowiedzi na zażalenie pozwanej powód wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

W kwestii dopuszczalności uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli zawartego w ugodzie sądowej i badania wad tego oświadczenia - gdy uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli nastąpiło przed prawomocnym zakończeniem dotychczasowego postępowania - w toczącym się jeszcze postępowaniu, wypowiedział się pozytywnie Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 16 lutego 1968 r., II CZ 129/67 (OSNCP 1968, poz. 158). Według stanowiska wyrażonego w powołanym orzeczeniu, jeżeli strona w zażaleniu na postanowienie umarzające postępowanie powołała się na materialnoprawne wady oświadczenia woli, to kwestia ta wymagać będzie zbadania w dotychczasowym procesie przez sąd rozpoznający zażalenie albo też - w razie konieczności prowadzenia skomplikowanego postępowania dowodowego - przez sąd pierwszej instancji po uchyleniu postępowania umarzającego postępowanie. Powyższe nie oznacza jednak, by samo złożenie oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych ugody wystarczyło do uwzględnienia zażalenia na postanowienie umarzające postępowanie (por. SN w orzeczeniu z dnia 26 kwietnia 1982 r. IV CZ 62/82 Lex nr 8417). Do obowiązków strony bowiem należy wskazanie przyczyny wadliwości oświadczenia, do Sądu zaś należy ocena, czy przyczyny te są dostateczne do skutecznego uchylenia się od skutków oświadczenia woli zawartego w ugodzie. Pozwana nie przytoczyła w zażaleniu takich przyczyn, które w myśl przepisów prawa cywilnego powodowały nieważność ugody zawartej w dniu 27 lutego 2014r. To, że do zawarcia ugody doszło na rozprawie, a pozwanej towarzyszył stres nie może być uważane za równoznaczne z wykazaniem podstawy przewidzianej w art. 82 k.c., czy art. 84 k.c. Stan wyłączający świadomość to - najogólniej rzecz ujmując - brak rozeznania, niemożność rozumienia zachowań własnych i zachowań innych osób, niezdawanie sobie sprawy ze znaczenia i skutków własnego postępowania. Stan taki musi przy tym wynikać z przyczyny wewnętrznej, a więc ze stanu, w jakim znajduje się osoba składająca oświadczenie woli, a nie z okoliczności zewnętrznych, w jakich osoba ta się znalazła (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 5 czerwca 2013r., I ACa 626/12, LEX nr 1324680). Pozwana wiedziała o co toczy się sprawa. Nie można uznać, że zobowiązując się do opróżnienia lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w R. w terminie do 31 sierpnia 2014r. pozwana nie rozumiała treści swojego oświadczenia. Treść ugody pozwana własnoręcznie podpisała. Do właściwego zrozumienia treści ugody nie była konieczna szczególna znajomość przepisów prawa. Nie można też nie dostrzegać tego, że zgodnie z art. 918 § 1 k.c. uchylenie się od skutków prawnych ugody pod wpływem błędu jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy błąd dotyczy stanu faktycznego, który według treści ugody obie strony uważały za niewątpliwy, a spór albo niepewność nie powstałyby, gdyby w chwili zawarcia ugody strony wiedziały o prawdziwym stanie rzeczy. Pozwana nie przytoczyła w zażaleniu żadnych okoliczności, które wskazywałyby na to, iż w sprawie chodzi o błąd w rozumieniu art. 918 § 1 k.c.

W tych okolicznościach ugoda zawarta przez strony nie pozostaje w sprzeczności z prawem, zasadami współżycia społecznego i interesem obu stron (por. art. 223 w zw. z art. 203 § 4 k.p.c.), pozwana nie zdołała skutecznie podważyć podstaw, które doprowadziły do umorzenia postępowania, a zatem zażalenie jako bezzasadne należało oddalić na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., o czym orzeczono w pkt I postanowienia.

W pkt II postanowienia Sąd Okręgowy orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z § 10 pkt 1 w zw. z § 13 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 461).

ZARZĄDZENIE

- (...)– adw. A. G.(...)

-(...)

R.(...)